

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Kivándorlás.

Kézdi-Vásárhely, 1889. jun. 19.

A ki figyelemmel kíséri közéletünket, csakhamar meggyőződik ama sajnálatos következményekről, melyeket székely népünk kivándorlása napról napra okoz. Alig van nap, melyen példát ne lehetne látni állításunk igazolására.

Az övö intézkedések megtételnek, eléggé hat a közigazgatás, de mindezek dacára igen nagy számban vándorolnak ki évenként.

Igen jól tudjuk, hogy okozat nincs ok nélkül; népünk sok tekintetben utalva van vizsálás helyzetére; mindamellett azon hátrányok miatt, melyeket a kivándorlás okoz, e tényt merőben kárhoznatni tudjuk.

Azonban álljanak itt röviden a hazából való eltávozás indító okai.

A „Székelyföld” tárczája.

Első belépésem a nagyvilágba.

Rajz.

(Franciaából.)

Mi módon jutottam ahhoz a frakkhoz? Ki lehetett az az özönvíz előtti szabó, az a váratlanul előtermett Dimanche ur, ki fantasztikus ígéretek hallatára arra a rettentő dologra szánta el magát, hogy egy szép nap reggelén ujdonatuj, pompás frakkot hozzon szobámba és ott lassanként kibontsa művésziesen összerakott zöld lustre takarójából? Látszólag, sőt kétségkívül bátyám volt ez esemény Machiavellije. A becsületes szabómesterről mi sem maradt azóta emlékezetemben, — hiszen annyi szabó járta keresztül-kasul éltem utait! — csak a gondolatlejtő homlok, a rettentő bajusz lebeg még ma is szemem előtt. A frakk ellenben még ma is teljes dicsőségében ragyog előttem. Kepe úgy ott ragadt emlékezetemben, mintha elpusztíthatatlan érzebe lenne belévésvé. Oh, az a galler, kedves barátaim, és a paszománt, a szárnyak, melyek kecsesen nyultak meg, mint a klarinette szájrésze! Frakkomon a restauráció korszakának vallásos kedvessége és az első császárának spártaiszigora egyesült. Ha fölvettem, úgy éreztem, mintha a híres Konstant Benjamin mezét vettem volna magamra.

A különféle életkörülmények, majd az éltetés nagy küzdelme igen sok embert oda vitt, hova legkevésbé gondolta.

A megszorított vámrendszer mellett a feldolgozott ipartermékeket kellőképp értékesíteni nem bírja. Legtöbbször az iparszakhoz szükséges nyers termények behozatván nagy áron, nem képes annyit bevenni belőle, a mennyi fedezhetné kiadásait. De feltéve, hogy kifizetné magát, mégsem boldogul, mert honi terményeinknek nincs piaca. A külföldről kolportált iparcikkeknek még mindig nagyobb kelendősége van; azért is nem lehet bámulni, hogy a külföldiek versenyre kelnek a mieinkkel és jobban kiállják a konkurrencziát. A mi népünk a gyenge jövedelem mellett kénytelen egzisztálni, aztán legjobb akaratára is finom, tartós anyagot nem vehet, tiszta és szabatos munkát végző mesterkezeket nem tarthat.

Nemcsak iparos népünk, de maga a föld népe is annyira gyengülni látszik, hogy az elérőtlenedés végső stadiumától csak némi erőltetett élelenség tartja vissza.

Ugy az egyik, mint a másik osztálynál meglevő nagyizálás, tulterjeszkedés, értelmi hiány mellett be kell tudnunk ezeket a változott körülményeknek. Annyi tetemes kiadással szemben, a mennyit a gazdasági élet igénybe vesz, vajmi kevés a bevétel. Miként az iparos a nagyobb vállalkozás és piacok hiánya összetörte, úgy a gazdát a termények olcsósága, a munkáltatás költséges volta sújta le. Az olcsó gabona mellett, melyből a terhes gazdasági életnek kellene az egzisztenciát biztosítani, csupán egy körülmény lenne, mely a depresszió helyzetén enyhíteni tudna. Kérdés: mi lenne ez? Egyedül az iparos- és munkáskezek itthonmaradása.

Ha a több ezerre menő nép el nem hagyja a tavaszi és nyári idény alatt megyénk, országunk területét; ha nem kapja a használható nép kibúvót a törvény alól: a munkáskezek nem vándorolnának oly nagy számban, igen gyakran még titkon is, a hullámos rengetegeken át, idegen földre. A dolgozó nép itthon maradásával alább szállana a munkadíj, mi által úgy a mezei élet, mint az iparosok költsége lényegesen csökkenne. Csupán így lehetne most szerencsésebb viszonyokat teremteni e két osztályban.

A mi különös aggodalmat kelt e tekintetben, főképp az, hogy a tőlünk eltávozott nép Eldorádóról álmodozván, midőn a Duna körül, Bukarest, Galacz, Braila, Plojest s más helyekhez kötött igényei nem teljesülnek, legnagyobb része hanyagga, munkakerülő, kétségbeesett, életunt, csavargó proletárrá lesz. Ilyen kiművelt állapotban visszatér körünkbe s az egykori munkáskezek helyett egy tunya, kiölt büntárgyat találunk benne, ki terhe a társadalomnak, botrányköve minden jó léleknek. Nem akarok én erről hosszasan beszólni most; eléggé bizonyítja ezt amugy is a mi ellopott, elszöktetett székely leányaink esete, kik a csábító oláhok szavaitól eltántorodva, két kézzel szórják el, mint gyermek kötényéből a virágot, fiatalágukat, erényüket. Azt kérdezem: miképpen történhetik meg ez a megyei közigazgatás intézkedése s a szolgabírák nagy hatásköre dacára is? Hisz az iparos és munkás kezek eltávozásának megengedésével iparos és mezei gazdasággal foglalkozó népünk s így nemzeti létünk és egzisztenciánknek assuk meg a sirját.

Ha az utlevek kiadásánál az illető hatóságok szíkebb markuk lennének; ha a törvény erősebben hajtatnék végre: erősen

Bátyám, ki sokat tapasztalt, azt mondá: „Frakk nélkül nem boldogulhatsz a világon.” És az a jó ember jövőmet illető legszebb reményeit e ruhadarabhoz fűzte.

Frakkommal első sorban Brohan Augustinet szándékoztam megfizetni. A körülmények, melyek között ez történt, megérdemlik, hogy az utókorra átszálljanak.

Verseim kötete szűzies-piros borítékban éppen most lépett be a világba. Nehány lap megemlített rimeimet, az „Officiel” ö magasságában meg éppen nevem is olvasható volt. Költő voltam, most már nemcsak csöndes szobáskámban, de nyomtatásban, kiadásban, sugárzó ragyogásban a könyvkereskedők kirakataiban. Valóban csodálkoztam, hogy minden ajtó fel nem tárult, midőn az utcákon keresztülmentem; tudja Isten, úgy éreztem, mintha halántékaimat kivágott hírlapi cikkekkel készült babérkoszorú nyomná.

Egy napon azt ajánlották nekem, hogy Brohan Augustine estélyeire hívassam meg magamat. Ki ajánlotta? Ajánlották, — ajánlották természetesen! Magatok előtt látjátok a halhatatlan valakit! Mindig az a bizonyos valaki, ki az egész világhoz hasonlít, egyszerűtremelő, már a sors által arra hivatott ifjú, ki a nélkül, hogy csak valahol is jól ismernék, mindenütt ott van, mindenütt bevezet titeket; barát egy napra, egy rövid órára, kinek nevét senki sem tudja, s valóságos párisi típus.

Talán fölösleges is mondanom, hogy elfogadtam

az ajánlatot, Brohan Augustine által meghivatni. Augustine, a híres színész által, Augustine által, ki Molieréként nevet hófehér fogaival és mosolyog, mint Musset, modern költőileg! mert hiszen, midőn a Theatre française-ban soubretteket játszott, Musset nála írta „Luison”-ját! egy szóval, Brohan Augustine által meghivatni, kinek kedvessége egész Páris elragadta, kinek szellemes gondolatait Páris adta szájról szájra, ki már kálapijánál viselte a még tintába nem mártott, de az akkoriban oly kedvelt kék csodamadárnak szárnyából finom késsel kivágott tollat, melylyel „Susanne levelei”-t volt hivatva aláírni!

— Szerencse gyermeke te! — kiáltott bátyám felém és belebujtatott az üdvömet rejtő frakkba. — Most jart utakon menj.

Épen kilenczet ütött az óra; elmentem.

Brohan Augustine akkoriban a Rue Lord Byronban, kint a Champs Élysées-en, azon kis hotelek egyikében lakott, miyenekről a kepelő tehetőséggel megáldott szegény falusi ördög ábrándozik, valahányszor egy-egy regényt elolvas. Rácsokat, kis kert, vászon napellenzővel fedett, négy lépcsővel bíró perron, virágtartók a lépcsőkön, aztán mindjárt a salón, zöld burtorzatu, igen erősen világított terem; erre persze el voltam készülve. De csak türelem! A Lord Byron utca nincs a Quartier latin-ban és még távolról sem vagyunk ezénál.

Mily messze, mintegy a világ végén látszott az

hiszem, hogy a megyénkben még mindig napirenden levő leányzárlat, az erdőkön történő átszökés Romániába nemsokára megszűnnék. Így azonban, ha több figyelmet nem fordítunk ez ügyre, állapotainkon segíteni nem lesz; nyáron fizetni kell a munkadíj kétszeres árán, télen pedig tartani kell több elzúllott proletár férfit és nőt, kik újból csak tavaszt várnak, hogy ott kezdjék, hol elhagyták.

Legkivált valamely társadalmi akciónak kellene ezen segíteni. Tegyen tehát a társadalom; addig is azonban, míg ez kiléphetne a cselekvés terére, tegyen az illetékes hatóság. A közvélemény ohajtása, a jól felfogott közérdek követelménye, hogy a munkás kezék tartassanak vissza megyénkben, mert ha még a munkadíjak emelkedni fognak, a nép nagy rétege tönkre megy, egy másik nagy részének pedig puritán magyar érzéke tétetik kockára; mert azt képzelni sem lehet, hogy egy laza vidéken eltunyult, oláh szóra kapott kultiválatlan nép olyan magyar tudjon lenni, mint az, ki velünk izzad, a haza édesanyai keblén velünk osztja meg az előnyöket.

A regálébérlőknek nyújtandó előlegekről szóló, már a felsőház által is elfogadott törvényjavaslat értelmében a törvényben meghatározott tulajdonjogi, zálog és más elsőbbségi igények bejelentésének határideje az 1889. évi december 31-én történő regále-megváltásra nézve azon módon fog megváltoztatni, hogy a pénzügyminiszter felhatalmaztatik, miszerint ezen határidőt rendeleti uton korábbi időpontra tűzze ki. Hir szerint a pénzügyminiszter, egyetértve az igazságügy-miniszterrel, ezen határidőt az ezen törvény születése után kiadandó rendeletben folyó évi július hó 31-ére szándékszik megállapítani.

Zichy József gr., Pozsony megye új főispánja, folyó hó 15-én történt ünnepélyes beiktatása alkalmával nagy bőderejű beköszöntő beszédet mondott. Kijelenté, hogy elérkezettnek látta az időt, kilépni eddigi tartózkodásából, mert a jelenlegi kormányban megvan az erő és érzék, hogy helyes irányban haladjon. A közigazgatás reformjára vonatkozólag leghelyesebb megoldási módnak azt tartja, hogy hozassék be az állami adminisztráció, kellő ellenőrzés mellett; de ez vezetessék

be úgy, hogy nagyobb rázkódtatás ne történjék. Deák Ferenc iskolájában növekedve, igyekezni fog a kormányzata alatt levő területen fejleszteni és előbbre vinni a közérkölciséget, a közoktatást és a közegészséget. A vallási és nemzetiségi különbséget nem ismeri el; mindenki e hazában tartozik jó állampolgárnak lenni. Az új főispán igéri végül, hogy e határszéli vármegyében hű öre lesz a magyarság szent ügyének.

Országgyűlés.

A képviselőház június 14-ki ülésében, a ház júniusi költségvetésének tárgyalása alkalmával, Hermann Ottó és Thaly Kálmán, továbbá Csávossy Béla emeltek szót. Ezután vita nélkül hozzájárult a ház a pénzügyi közigazgatásról és az 1880. XX. t.-cz. módosításáról szóló törvényjavaslatokon a főrendiház által eszközölt módosításokhoz. Irányi Dániel intézett ezután sürgős interpellációt a kereskedelmi miniszterhez az új vasúti személy-díjszanály (zóna-rendszer) tárgyában, hibáztatván, hogy a miniszter e gyökeres reformhoz nem kérte ki a törvényhozás előleges engedélyét, s kérdezte, hogy úgy a miniszter, mint az egész kormány elvállalják-e érte a felelősséget? Baross Gábor miniszter azonnal válaszolt az interpellációra; megjegyezte, hogy a felelősséget elvállalja nemcsak ő, de az egész kabinet, melynek beleegyezését kinyerte; a törvényhozás elé azért nem terjesztette a reformot, mert ily adminisztratív intézkedés a miniszter hatáskörébe s nem a törvényhozás elé való; egyébként az állami költségvetés indokolásában ki fogja fejteni azon okokat, melyek az új rendszer behozatalára bírták. Irányi újabb felszólalása és Baross miniszter replikája után a ház nagy többsége (többen a mérsékelt ellenzék részéről is) tudomásul vette a miniszter válaszát.

Ezután felolvastott a királyi kézirat, melylyel ő Felsége az országgyűlés lefolyt ülészeit be-rekeszti, a jövő (harmadik) ülészeit pedig megnyitottak nyilváníti.

A ház alakulása folyó hó 5-én történt meg. A tisztikar nagyjában maradt a régi. Változás csak annyiban történt, hogy jegyzőül Zay Adolf, ház-nagynak Bezerédj Viktor választott meg.

16-án a bizottságokat választotta meg a ház s megalakultak az osztályok. Az ülés folyamán Irányi Dániel felszólalt s az ellenzék részére több tagsági helyet követelt a bizottságokban, azon

kívül a ház egyik alelnöki állását is az ellenzék számára pretendálta.

A főrendiházban hasonlóképen kihirdetett a fennebb említett királyi kézirat, melynek értelmében a főrendiház is újra alakult.

SZEMLE.

A legutóbbi napok vészjósló hírei után mozgásba jött végre a czáfolatok apparatusa. A „Journal de St. Petersburg” egész sor dementit közöl, de csupa olyan dolgokat czáfol, melyek magukban véve nem igen fontosak. Nem sokkal többet ér, de mégis a dolog velejét érinti egy másik orosz félhivatalosnak, a brüsszeli „Nord”-nak a dementije. Ez egyebek között hivatkozik a czár „ismert békeszeretetére, s azt mondja, hogy a czár a békét akarja és fenn is fogja tartani. Ugyanez a pétervári levele továbbá Oroszországot a világ valóságos békeoszlopának nevezi.

Ha ezekhez hozzávesszük még a Szerbiából érkezett hivatalos magyarázatokot és az orosz-szerb katonai egyezményre vonatkozó dementit, azt kellene hinnünk, hogy voltaképp semmi változás sem történt és hogy a helyzet tökéletesen ugyanaz, mint hetekkel, sőt hónapokkal ezelőtt volt. Ehhez pedig az optimizmusnak olyan foka kellene, mely legkevésbé volna megengedve éppen Ausztria-Magyarországnak.

A montenegrói fejedelem, miut jelentik, Bécsben léte alatt a vezérő egyéniségek előtt, a kikkel ismételtlen érintkezett, oly kijelentéseket tett, melyek nemcsak a legörvendesebb hatást tették illetékes és legfelsőbb helyen, hanem alkalmasak voltak arra is, hogy az oly buzgón kommentált czári közönytől lényegesen módosítsák, úgy, hogy most már kizártnak tetszik az, hogy a toaszt éle Ausztria-Magyarországgal ellen lett volna irányozva. Nikita fejedelem a maga kijelentéseit mindenek előtt arra alapította, hogy ő, miut egy kicsiny, magára utalt állam uralkodója, át van hatva a szomszédos nagy birodalomhoz való barátságos viszony jelentőségétől. E kijelentések következménye, úgy látszik, az lett, hogy Bécsben most már jobb véleménynyel vannak a montenegrói vladika felől.

Külömfélék.

— A magyar-román határigazítás befejeztetvén, Király ő Felsége az ezen munkálatoknál kiválóbb érdemeket szerzett tisztviselőket kitüntetésekben részesítette. Nevezetesen: Torkos László miniszteri tanácsosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta; továbbá megengedte, hogy gróf Bethlen András Brassó és Szeben vármegyék, Pogány György Hunyadvármegye, Potsa

ki életében először lép át rozszant cipőjében a terem küszöbét.

Pár percz múlva ismét más kaland; különös frakkom, hosszú hajam, mogorva, elégületlen tekintetem kíváncsiságot szültek. Közélemben süstogtak: „Ugyan ki ez? Ugyan nézze csak ezt...” Nevettek. Végre azt mondá valaki: „Az oláh fejedelem!” — „Az oláh fejedelem? ... Ah, persze, igen, igen!”

Ugy látszik, hogy az este valami oláh fejedelmet vártak. Be voltam tehát osztva, békében hagytak. De azért senkinek sem lehet fogalma arról, hogy mint nyomta az este homlokomat a bitorolt korona. Előbb tánczos, aztán oláh fejedelem! Az emberek tehát csakugyan nem vették észre lantomat!

Szerencsémre egy hirtelen feltűnő és szájról szájra terjedő újdonság csakhamar elfeledteté a kis tánczost ép úgy, mint az oláh fejedelmet. A színésznők között akkoriban igen divatozott a férjhezmenetel és a romantikus házasságok legtöbbször itt szöttek Brohan Augustine szerdai esté-lyein, a midőn itt e termekben a hivatalos journa-listika legfőbb képviselői, a pénzvilág és a császári hivatalnoksereg legfőbbjei találkoztak. Fix kis-asszony, a hosszú, héber szempillájú előkelő színésznő, Fix kisasszony valami nagy pénzügyér-hez volt férjhezmenendő, hogy egy évvel később a gyermekágyban haljon meg; Fijea, ki katholi-kus és szenvedélyes volt, mint valami epányó nő, már szerény házasságról és Magasin du printemps-járól álmodozott, melyet a párisi érsék által fog beszenteltetni, kinek persze teljes díszben, püs-pöki pálczájával kell kivonulnia, mintha valami halónak vízrebocsátásához menne; Dubois Emilia

utcaza lenni, melynek nevét előkelő születés és kiváló lángész kétszeresen megemmisítette! Én gyors léptekkel, izzadt homlokkal és átnedvesedett lábakkal tettem meg a két óra hosszú utat sötét fasorok között, reszkető gázlángok világa mellett. A tél vége felé járt, de a kárörvendő ég Párist még egyszer betakará hőpelyheivel, melyek nyikorogva málltak szét a léptek alatt, de mind a mellett fokozták a hideget. A megfagyott köd-pára jeges tüi új frakkomon át egész szívemig hatottak.

Mi volna, ha bérkocsit vennék? ... Csakhogy nem sok pénz volt erszényemben, és a mi volt, azt a hazamenetelre akartam megtakarítani. Nem is törődtem többé vele, hogy gyalog menjek oda; minden igyekezetem oda irányult, hogy haza kocsin mehessenek, mint Lucien de Rubenpré vagy Castignau, még pedig lehetőleg kétfogatu kocsin — az ember nem tudhatja; mindenesetre édes ábrándokba elmerülve, pompás árnyak által kör-nyezve, melyeknek szép, selyemfűzőkből kidombo-rozó hóféhér vállai, szivarok füstfellegei közé-pette, a lebecsátott ablakokon át beeső világosság halvány fényében elragadóan kápráztatják sze-meimet. ... De hol az ördögben van a Lord Byron utca? Hiszen messze már sehogy sem lehet. Két óra óta utban vagyok. Igaz, megkérdezhetném a járó-kelőket, a rendőrt. De mit képzelnének? Egy költő, ki a Lord Byron utcát nem ismeri! Nagy ködben még a gázlámpa közvetlen közelében sem lehet a kékre festett utcátáblák felirátát elol-vasni. Jól van — fényben uszó palota, az udvaron berszolgák, az előtér ritka növényekkel díszítve. Itt vagyunk talán. Oh, nem! a másik palota is fényben uszik. Itt is, ott is egy! Mit tevélegyek?

... Kocsi robog el mellett, üres. Eh, mit! nincs más hátra, gyalog fogok hazamenni.

— Kocsis, pszt!

A kocsis megállítja lovát.

— Kocsis! Lord Byron utca első szám.

A kocsis rám bámul, mint valami örültre.

— Nem érti? Első szám, Lord Byron utca, és kissé gyorsan.

— Igen, uram, igen!

A kocsis megrántja a gyeplőket, lovát elindítja és elmegy az utca végéig, onnan visszajön, megáll ugyanazon helyen, hol beszálltam és ostora nyelével a rácsra mutatva, szemtelenül mondja: „Itt vagyunk!” És az a szörny még nevetett is. Nekem pedig negyven soust kellett fizetnem. Már az előbb is ott állottam Brohan Augustine palotája előtt, már egy óra óta mindig a Lord Byron utcában jártam. Oh, azok a párisi kocsisok rettentő gazemberek!

Mint mentem végig a perronon, mint léptem be a terembe, mint mutattam be magamat, azt nem tudom. Egy inas nevemet kiáltotta. E különben is csak úgy odavetett név semminemű hatást nem tett a jelen voltakra. Csak hangjára emlékszem egy hölgynek, ki egy fiatal frakkos embert látott maga előtt és kinek ajkairól a szavak lebbentek el: „Annál jobb, egy tánczossal több!” Ugy látszik, egy vis-a-vis hiányzott, hogy a négyest el lehessen tánczolni.

Egy nagy lyricus első lépése a nagyvilágba!

Megsemmisítve, megalázva, elrejtőztem a tömeg között. Lehetetlenségnek tartom, hogy leírjam az érzelmet, mely egész valomat át-és átjárta. Egyébként Balzac a Pere Geriot-ban eléggé bámulato-san írta le a szegény fiatal ember lelki állapotát,

József Háromszékvármegye, Horváth Mihály Fogaras vármegye, Mikó Bálint Csikvármegye és Jakabffy Imre Krassó-Szörényvármegye főispánjainak; Thalmann Gusztáv Szebenvármegye, Roll Gyula Brassóvármegye, Barcsay Kálmán Hunyadvármegye, Becze Antal Csikvármegye, br. Apor Gábor Háromszékvármegye és Litsék Béla Krassó-Szörényvármegye alispánjainak; továbbá Jakab János Besztercze-Naszódvármegye tiszti ügyészének, Pánczél János Besztercze-Naszódvármegye, Tompa Sándor Brassóvármegye, Turcu János Fogarasvármegye és Tóbiás Kornél Szebenvármegye főjegyzőinek; végre Hollaky Arthur Hunyadvármegyebeli petrozsényi járási főszolgabírónak ezen szolgálatok méltánylásául elismerése nyilváníttassék.

— Nagy jégeső pusztított a mult hét végén s e hét elején Háromszékmegye északi felében. Napokint délkeleti szelek által hajtva, fehéres, csipkézett, sűrű fekete felhők emelkedtek a szemhatáron, melyek délutánra kiontották tartalmukat. Majd itt, majd amott vonultak át ezek a vészterhes felhők, s a hol haragjukat kiöntötték, ott ugyancsak volt pusztulás. A szomszéd községek legnagyobb részének jutott több-kevesebb e csapásból, de legtöbb Szentléleknek, melynek egyik határresztét merőben tönkre tette, a zápor meg egy egész hegyoldaltól levitte a földet a terményekkel együtt. Hétfőn délután 4 órára megérkezett a jég Kézdi-Vásárhelyre is. Keletről egy vészjósoló felhőtömeg nyomult előre s néhány perc múlva elkezdett a jég hullani, és ez tartott szakadatlanul 5 percig. A lehullott jég legnagyobb része nagyobb volt egy mogyorónál, de bőven akadtak diónagyságúak is. Alantabb fekvő helyeken még 3 óra múlva is vastagon fűdte a földet. A vihar ereje egyenesen Kézdi-Vásárhelyen vonult keresztül s így csak a kertekben tett károkat.

— Miklósy színtársulatának egy kis töredéke, mely két hét óta Kézdi-Vásárhelyt próbálgatja a szerencsét, kedden bevégezte pályafutását s eltávozott Seps-Szentgyörgyre. Nem visz kellemes emlékeket magával, de a kézdivásárhelyi közönség sem hullat utána könnyeket. Közönségünk hangulatából ítélve, bátran merjük állítani, hogy a magyar színészet jó posztot veszített K.-Vásárhelyben, mert hogy itt még valaha színtársulat bizalomra, hitelre találjon s pártolásban részesüljön, nem hisszük.

még a szöke Emilia is, habár gyöngéd szépsége arra készítet, hogy örökösen süldőszerepet játszik, még ő is myrtuszoszorosul ábrándozott — persze mamája védő szárnyai alatt. De a mi Brohan Madeleine-t, Augustine szép és fenséges nővérét illeti, ő nem házassági tervekkel foglalkozott, de ép ellenkezőleg megszabadulni igyekezett ennek terhétől és Mario Uchardnak anyagot és alkalmat adott ötfelvonásos „Flamina”-ja megteremtésére.

E házasságkötési villanyossággal teltelt társaságban nem csekély mérvű robbanás történt, midőn hirtelen a hír kezdett terjedni: „Fould Gusztáv Valériával egybekelt!” Fould Gusztáv, a miniszter fia, Valéria, az elragadó színésznő!

Persze mindennek most már vége. Menekülés a csatornán át, hosszabb időzés Angliában, hírlapokba intézett levelek, röpiratok, Mirabeau mintájára tervezett háború az atya ellen, ki ép olykérlelhetetlen volt, mint az „Ami des hommes”; a regényesség tetőfokán álló regény, melynek befejezése nagyon is prózai házassági elválás... és Fould Gusztáv, Mario Uchard példáját követve, megírja a „Comtesse Romani”-t és az ifj. Dumás segélyével házassági balsorsát a színpadra hozza. Valeria kisasszony ellenben elfelejté Fould asszony nevét, hogy Haller Gusztáv álnév alatt égbékszíni borítékba fűzött, gyönyörű czimképpel diszitett regényt írjon, mely „Vertu” czím alatt került napvilágra. Hatalmas szenvedély, mely az irodalom hűsítő habjaiban keresett enyhítést!

(Vége következik.)

— Meghívás. A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet f. hó 23-án, vasárnap, d. u. 3 órakor a tanácsházban rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyre az egyesület alapító, rendes, pártoló és választmányi tagjait van szerencsénk tisztelettel meghívni s fölkérni, hogy tekintve a tárgy fontosságát, szíveskedjenek lehetőleg teljes számban megjelenni. Tárgy: 1. A polgári leányiskola felállítása ügyében javaslatkészítésre kiküldött bizottság előterjesztése. 2. Kebli ügyek, indítványok. Kézdi-Vásárhelyt. 1889. június 18-án. Özv. Cse-rey Jánosné, elnök. Vajna Károly, jegyző.

— A kézdivásárhelyi alsófokú iparisiskolában vasárnap voltak az évvégi vizsgálatok. E vizsgálatokról jövő számunkban fogunk bővebb tudósítást közölni.

— A helybeli róm. kath. egyházban folyó hó 16-án volt a templomfelszentelés emlékének ünnepe. A kedvező időjárás nagyszámu közönséget hozott össze a vidékről. A szent misét megfelelő fényes segédlettel mélt. és főt. Bálint László kerületi főesperes ur végezte, kinek ismét kellemes hangja, vallásos bensőséggel mondott miséje minden jelenlevőt áhitatra ragadott. A derék főesperes urat a nép feszült figyelemmel várta és feltűnő örömet keltett, midőn a nagy közönség elé lépett. Megjelenése mindig kedves közöttünk; megszoktuk nála ama kedvességet és bölcsességet, mely az ő tekintélyes állásához a legméltóbb; azért nem lehet bámolni, ha ez alkalommal is nevének, annyira kedves emlékeinek el nem mosódó képét hagyta maga után. Az ünnepi szónoklatot a kézdi-orbai lelkészkezdő papság főjegyzője, főt. László József lemhényi plebánus ur végezte. Az általános ismert jeles szónok oly szépen oldotta meg felvett, helyesen megválasztott themáját, hogy legkevésbé sem lehet bámolni, ha magával ragadta a hallgatót. Ez nála különben nagyon is természetes. Jól ismeri a népet a maga bajai és küzdelmeivel; ismeri a módozatokat, melyek által úgy az egyén, mint a család és társadalom magának kedvezőbb helyzetet, előnyöket biztosíthat; azért, ha újból jelét adjuk a nála már megszokott fényes sikernek, melynél a hazafias érzület oly szépen nyilvánult, csupán azt akartuk mondani, mit az igazság mindig kötelességünkkel teszen. A vallásos buzgósággal lefolyt ünnepen a szorongásig összegyűlt hívők meglegedését lépten-nyomon lehetett hallani; legyen az érdem a derék fungenseké, kik Isten dicsérete és a nép általános javáért tenni, áldozni mindig készek. Egy jelen volt.

— Gyászünnepe. Kemény Gábor emlékére. A kézdii ref. egyházmegye Kézdi-Vásárhely püspöki felügyelet alatt álló ref. egyházközséggel együttesen folyó évi június 29-én délelőtt 10 órakor órakor néhai nagyméltóságu br. Kemény Gábor volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és az erdélyi ev. ref. egyházkerület főgondnoka emlékére Kézdi-Vásárhelyen gyászisteniszteletet tart a következő sorrenddel: 1. A gyülekezet orgonakisérettel énekl. a XC. zsoltár 2-ik versét. 2. A helybeli tanítói dalkör: „Ah! élet és halálnak hatalmas Istene!” 3. Alkalmi imát mond Székely János kézdivásárhelyi lelkész. 4. Az egyházmegyei kántortanítók dalköre énekl. „A béke” című gyászdalt. 5. Emlébeszédet tart Bodor Géza alcsernátóni lelkész. 6. Magánének orgonakisérettel Makkai Dániel kézdivásárhelyi énekevezér által. 7. Záróima. 8. Az egyházmegyei kántortanítók dalköre énekl.: „Ember! mi az élet?” 9. A 234-ik dics. 1. verse a gyülekezet által. Kézdi-Vásárhelyen, 1889. június 12-én. A rendező bizottság.

— Elhalasztott nagyvásár. Az érdekelték tájékozása végett ide iktatjuk, hogy a sepsiszentgyörgyi folyó évi szentjánosnap országos vásár napja miniszteri engedéllyel folyó évi július 4-ére helyeztetett át, a baromvásár napja pedig a megelőző két napon, azaz július 2-án és 3-án tartatik meg. Ezen változás oka az, hogy a brassói u. n. urnapi országos vásár ideje a sepsiszentgyörgyi szentjánosnap vásár rendes idejével összeesik.

— Bárá Eötvös Loránd, a magyar tudományos akadémia elnöke, csütörtökön Brassóba érkezik s néhány napig ott fog időzni. A tudós főurat a kormány a brassói róm. kath. főgymnasium és főreáliskola érrettségi vizsgálataira küldötte ki kir. biztosi minőségben, s ott időzése alatt természet-tudományi kutatásokat is fog tenni. A brassói összes középiskolák tanári testületei folyó hó 12-kén szombaton disztribúciót rendeznek a nagynevelő tudós tiszteletére.

— Eljegyzés. Dr. Tiltscher Ede gyergyószentmiklósi ügyvéd folyó hó 11-én jegyezte el szűk esa-

ládi körben özv. Miklósy Antalné kedves és szép leányát, Irént. Fogadja szerencsekívánatunkat!

— Uj egyforintosokat kapunk, melyek — hir szerint — már régebben elkészültek s közelebb forgalomba bocsáttatnak. Az uj pénzjegyek jóval kisebbek, mint a most forgalomban levő egyforintosok és tulajdonképen kék az alapszínök. A szöveg sorai nem — mint most — szelvényben, hanem hosszirányban futnak s így az uj jegyek a tizes bankjegyekhez hasonlítanak.

— Társasestély. A gyergyószentmiklósi „Sze-gény tanulók segélyező egyesület” harmadik társasestélye, mely folyó hó 6-án tartott meg, körülbelül 20 frtot jövedelmezett a pénztárnak.

— Értesítés. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet rendes és bejáró növendékeinek ez évi záróvizsgálata az intézet helyiségében folyó évi július 1-én és 2-án d. e. 8—12, d. u. 3—6 óráig fog megtartatni. Midőn ezt a közönséges szíves tudomására hozzuk, egyszersmind tisztelettel kérjük, hogy minél számosabban megjelenni s ezáltal is a human intézet iránti érdeklődésüket bebizonyítani méltóztassanak. A növendékek kézi munkáiból ugyanakkor kiállítás is rendeztetik s a kiállított tárgyak el fognak adatni. Kézdi-Vásárhelyt, 1889. június 16-án. Az iskolaszék nevében: Székely János, elnök. Nagy Károly, jegyző.

— A Romániába kivitt lovak marha-leveleire a Romániába való kivitelt, a Románia felé fekvő magyar kir. vámhivatalok, visszaélések meggátolása végett rávezetik. Az ilyen vámhivatali záradékkal ellátott marha-levelek azután Magyarország területén csak akkor használhatók, ha azok hátulján valamely m. kir. belépő állomás az illető lovaknak egészséges állapotban való visszahozását igazolja. A földmívelési miniszternek egy most kibocsátott körrendelete szerint az ily igazolással el nem látott marha-levelekkel forgalomha kerülő lovak mint hamis bizonyítvánnyal ellátott állatok, letartóztatandók és elkobozandók.

Gondnoki jelentés

a Kézdi-Vásárhely városi és vidéki „Rudolf” kórház 1889. májushavi pénz- és betegforgalmáról.

I. Pénztárnok tek. Kovács Károly ur kimutatása szerint május havában

1. BEVÉTEL:

1) ápolási díjakból	—	—	—	255 frt 25 kr
2) elfogyasztott termények értéke	—	—	—	03 frt 94 kr
3) pénztári maradvány mult hóról	—	—	—	166 frt 33 kr
Összesen 425 frt 52 kr				

2. KIADÁS:

1) kórházi aprólékos kiadásokra	—	—	—	15 frt — kr
2) B. Gy. számlája	—	—	—	17 frt 34 kr
3) főápolónő havi díja	—	—	—	17 frt 82 kr
4) segéd-ápolónő havi díja	—	—	—	7 frt 52 kr
5) szolgáló és szolgáló havi díja	—	—	—	12 frt — kr
6) tej áraban	—	—	—	7 frt 44 kr
7) hus áraban	—	—	—	32 frt 98 kr
8) fűszerek áraban	—	—	—	13 frt 38 kr
9) hó folytán elfogyasztott termények értéke	—	—	—	3 frt 94 kr
10) Kisejti takarékpénztárba betét	—	—	—	200 frt — kr
11) pénztári maradvány a hó végén	—	—	—	166 frt 33 kr
Összesen 425 frt 52 kr				

II. Kórházi főorvos nagys. dr. Sinkovics Ignác ur jelentése szerint

1) április hóról ápolás alatt maradt 11 férfi, 4 nő, 15 beteg,	
2) május hóban felvételre 22 férfi és 5 nő, össz. 27 „	
Ápolatott összesen 42 beteg	
3) ezen beteg-létszámból elbocsátatott 18 férfi, 5 nő, összesen —	— 23 beteg,
Ápolás alatt maradt 19 beteg.	
A május havában gyógykezelt 42 beteg ápolása 569 ápolási napot tett ki.	
Kézdi-Vásárhely, 1889. június 15.	

Dobay János,
gondnok.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 3214. tkkv.

1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy ifj. Molnár Lajos alcsernátóni lakos végrehajthatónak Barabás Albert márkosfalvi lakos végrehajtást szenvedett elleni 78 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Márkosfalva községében fekvő, a márkosfalvi 471. sz. tljkvben 3104. hr. szám 50 frt, 1444. hr. szám 84 frt, 2278¹/₂ hr. szám 49 frt, a márkosfalvi 226. sz. tljkvben 1591. hr. szám 67 frt, a dálnoki 88. sz. tljkvben 7104, 7105. hr. szám 75 frt, 7168. hr. szám

87 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor Márkosfalva és folytatólag Dálnok községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át tikkvi testenkint készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1889. évi május hó 25-ik napján.

Vajna Gáspár,
kirendelt egyes bír.

Sz. 1988. tikkvi.
1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete végrehajtónak kézdiszentléleki Kőnczei Domokos s társai végrehajtást szenvedők elleni 30 frt 02 kr tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Kézdi-Szentlélek határan fekvő, a kézdiszentléleki I. rész. 1283.

sz. tljkvben 1123., 1124^a, 1124^b, 1137. hr. számú 504 frt becsértékű, a II. rész 431. sz. tljkvben 499^a, 500^a. hr. számú 19 frt becsértékű, a II. rész 432. tljkvben 168. hr. sz. 35 frt, 576. hr. sz. 125 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi július hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Kézdi-Szentlélek község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX-ik törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Kézdi-Vásárhelytt, 1889. évi április hó 10 én.

Vajna Gáspár,
kirendelt egyes bír.

PÁLYÁZAT.

A kézdivásárhelyi kiségitő takarékpénztár részvénytársaságnál a pénztárosi állás lemondás folytán üresedésbe jöven, ezen állásra pályázat nyittatik évi 400 frt fizetés és a nyeménnyből 1% jutalék mellett. A megválasztott pénztáros 1000 frt kaucziót köteles az intézetnél letenni készpénzben, értékpapirban vagy betáblázott jelzőlog-biztosítékban. Pá-

lyázati határidő folyó évi július 8 ig tart. Folyamodványok Székely János elnök-igazgatóhoz nyújtandók be.

K.-Vásárhelytt, 1889. június hó 17-én.

1 - 2

Az igazgatóság.

II k. p.

Hirdetmény.

Az 1890-ik évre érvénnyel bíró választók névjegyzéke a harmas küldöttség által összeállítatván, központi választmányunk ezen figyelmezteti a város jogosult lakosait, hogy ezen ideiglenes névjegyzék a polgármesteri hivatalban folyó évi július hó 5-ik napjától ugyanazon hó 25-ik napjáig naponként délelőtt 8 órától 12 óráig kitéve leend és bárki betekinthei; délután 2 órától 6-ig lemosolható.

A fenn jelzett ideiglenes névjegyzék ellen 1889. évi július hó 5-ik napjától ugyanazon hó 15-ig, tehát 10 napig, felszólamlásnak helye van; e felszólamlások a polgármesteri hivatalban adandók be, s ily beadványban többen is felszólalhatnak.

Folyó évi július 5-től 25-ig a névjegyzék mellé a beérkezett felszólamlások is kitéve lesznek, s azokra észrevételeit július hó 16-tól 25-ig, tehát az utolsó 10 napon, bárki is megteheti.

A felszólamlások, ugyszintén az arra tett észrevételek bélyegmentesen a központi választmányhoz ezimezve, a polgármesteri hivatalba adandók be, hol a darabátvétéléről kivánatra térítmény adatik.

Kézdi-Vásárhelytt, 1889. június 17-én.

BARTÓK KÁROLY,
központi v. elnök.

KOVÁCS DÁNIEL,
bíró.

"Zacherlin"

A legkitűnőbb szer valamennyi rovar ellen!

E kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal semmisíti meg a lakásokban, konyhákban, vendéglőkben, ugyszintén a házi állatainkon, istállóknak, növényeken, üvegházakban és kertekben levő kártékony bogarakat. Valódi minőségben csakis eredeti, aláírással és védjegygyel ellátott üvegekben kapható. A mi papirban kimérve árultatik, sohasem valódi „Zacherl-különlegesség“!

J. ZACHERL. Bécs, belváros, Goldschmied-utcza 2.

K A P H A T Ó:

Kézdi-Vásárhelytt:

János Geiza gyógyszer-tárában.
Kovács Ferencz gyógyszer-t.
Csiszár Pál kereskedésében.
Dávid János kereskedésében.
Boltresz Ferencz né.
Gál József kereskedésében.

Előpatakon:

Sepsi-Szentgyörgyön:

"

"

Uzonban:

J. Müller gyógyszer-tárában.

Betegh Bálint gyógyszer-tárában.

Dávid György gyógyszer-tárában.

Goldstein Jakab kereskedésében.

Temesváry G. és fiainál.

Csik-Karczfalván:

Csik-szeredában: